

VEDRANA RUDAN ZA VIKEND NOVINE OTKRIVA SV

PIŠE:
Marina Ilić

Kada uporedimo položaj žena danas sa onim 20 ili 50 godina unazad, možemo primijetiti značajne pomake, barem u razvijenim zemljama. Međutim, ima žena koje nam ukazuju na to da je diskriminacija - diskriminacija, kakav god njen intenzitet bio. Jedna od njih je hrvatska spisateljica Vedrana Rudan koja za Vikend novine kaže da je žena generalno robljinja, svuda u svijetu, a da isto važi i za Crnu Goru i Hrvatsku.

“Ja sam drugi put u Crnoj Gori, ali mislim da ne treba biti previše pametan da se to komparira. Ne vjerujem da je položaj žena u Crnoj Gori ništa bolji ni lošiji nego u Hrvatskoj. Lošije ste plaćene, teško napredujete, teško dobijete posao, diskriminirane ste kao majke, kao žene, ista priča. Mislim da ni u Švedskoj nije mnogo bolje, bez obzira šta pričali onjima. Žena je robljinja gdje bila, ostalo su nijanse, da li im se kopaju oči, klitoris ili nemaju pravo na stalni posao, sve je to isto”, naglasila je Rudan.

■ NE PRIPADAM ELITI

Njen govor na otvaranju Konvencije žena Zapadnog Balkana, bio je jedan od zapaženijih, jer je kao i uvijek bila bez dlake na jeziku. Međutim, ona naglašava da je ipak, najzapaženiji

bio govor gošće iz Irana, dobitnice Nobelove nagrade za mir Širin Ebadi, što je, kako kaže, velika pobjeda ove konferencije.

“Vidjela sam da neke žene protestuju ispred zgrade u kojoj se ona održavala i tvrde kroz transparente „Ja sam gladna“, „Ja sam nezaposlena“, „Ja sam diskriminirana“, da je ovaj skup elitistični. Bila im je pružena prilika, koliko čujem, da dođu i da čuju i žao mi je što nijesu došle. Meni je drago što sam bila tu jer ovo definitivno nije bio nikakav elitistički skup. Ja sam majka žene koja ne može dobiti posao, nevjeste koja radi na određeno vrijeme, moja unuka ide u vrtić gdje je 30 djece u grupi sa jednom tetom. Dakle, ja sigurno nijesam privilegovana gospođa koja je ovamo došla pokazati toaletu i gubiti vrijeme. Tu je bila žena koja je dobila Nobelovu nagradu za mir, koja je došla iz Irana da bi rekla istinu o položaju žena u toj zemlji i u svijetu i mislim da je to veliki događaj za Crnu Goru i žene Crne Gore. Nema nikakve teorije da se nešto slično dogodi u Hrvatskoj. Nije bitno da li ga je finansirala Vlada ili neko drugi, bitno je da se čuo glas žena, a ovdje se čuo glas pametnih žena, a nikako šminkerica”, istakla je Rudan.

Tema prvog dana ove konferencije je bila “Uloga žene u izgradnji mira”, a Rudan smatra da žena ne može da doprinese miru više nego muškarac.

kriterijuma, isključiva je i agresivna, opsjednuta je oružjem što ja mrzim, opsjednuta je vojskom. Nema nikakve empatije, ona ne pruža šansu ženama, nama nije nikakav uzor. Ona se nije za svoj status izborila, nju su tamo stavili. Ona je definitivno lutka koja neće Hrvatsku promijeniti na bolje i u tom kontekstu, potpuno je svedjedno da li je na čelu

MUŠKARAC KAO ŽRTVA

Najnovija knjiga Vedrane Rudan „Muškarac u grlu“ izaći će sredinom jula u Hrvatskoj i početkom septembra u Srbiji. Kako je rekla, na neki način joj je ta knjiga posebno draga.

“Ne kažem da je dobra, jer nijesam objektivna. Međutim, ovu knjigu sam pročitala 20 puta. Radi se o odnosima u braku. Glavna junjakinja je 46-godišnjakinja i ima tri partnera. To je moja prva knjiga u kojoj su muškarci žrtve. Toliko me perverzno zabavlja da čak nemam osjećaj da sam to ja napisala. Uživam u toj moćnoj ženi, koja nije žrtva. Ona je igračica, drži sve konce u svojim rukama i igra se s muškarcima na jedan prostački način. Ja nisam takva žena. Čitam i kažem, svaka joj čast”, otkriva Rudan.

Ona tvrdi da muškarci general-

no nijesu žrtve, ali da se neke stvari mijenjaju.

“Raste jedna nova generacija i vidim da su muškarci drugačiji. Neki su jako vezani za porodicu, naročito uz djecu. To tumačim činjenicom da je 30 posto muškaraca u Evropi sterilno. Muškarci su nepodnošljivo kada iza sebe ne mogu ostaviti nekoga. Kada se rodi to dijete, on ga više cijeni i nekako su mlađi muškarci mekši iako živimo u zemljama koje su mnogo agresivnije nego što je to bila Jugoslavija. Skoro sam kroz prozor moje kuće vidjela sliku koja je u moje vrijeme bila nezamisliva. Trojica muškaraca su vozila dječija kolica sa bebama, a iza njih su hodale majke i, ne znam, pričale možda o fudbalu. Žao mi je što nijesam snimila taj prizor. Ipak se nešto mijenja”, priča Rudan.

■ ŽENE NE MOGU NIŠTA UČINITI ZA MIRU U SVIJETU

“Psiholog Radoje Cerović je na Konvenciji držao brilijantno predavanje. Mislim da u životu nijesam čula bolje. On je na jedan vrlo pristupačan način objasnio ono što mi svi znamo, a ne želimo da priznamo, da smo svi mi životinje, i žene i muškarci, da smo žrtve hormona i biologije, da je rat u nekim situ-

acijama normalno ponašanje. Da su žene uglavnom inferiorne jer žive u patrijarhalnim društvima. Shvatila sam da je njegova poruka bila da žene jesu manje agresivne od muškaraca i po mom mišljenju žene ne mogu ništa učiniti za mir u svijetu. Ne vladaju svijetom, dakle, mi smo one koje uglavnom plaču nad mrtvim sinovima”, kazala je Rudan.

Ipak, ona naglašava da se za jednakost polova treba boriti.

“Treba se boriti u životu, bez obzira što ta borba možda na prvu loptu djeluje besmisleno, mislim da malo po malo svaki otpor je u stvari pomak naprijed. Druga je stvar što cijeli svijet ide drastično desno. Što je crkva u svijetu uzela stvar u svoje ruke i što je borba protiv crkve, kada su žene u pitanju, najteža. Mužjaci iz tih institucija nemaju nikakve milosti. Da li u Iranu, Titogradu, Zagrebu, sve su to mužjaci kojima ništa nije sveto kada treba ženu ugnjetavati. Mislim da bi dizanje glasa protiv crkve,

konkretno u Hrvatskoj, trebalo biti poslanje. Međutim, u Hrvatskoj žene ne prepoznaju crkvu kao svoga neprijatelja”, rekla je Rudan.

■ FORMALNO MIRIM SRBE I HRVATE

Njene kolumne i knjige, kao na primjer „Uho, grlo, nož”, veoma su čitane i u Hrvatskoj i u Srbiji, te ona tvrdi da formalno može pomiriti ove dvije nacije.

“Mislim da žena ne može pomiriti Srbe i Hrvate. Ja formalno mogu jer sam čitana u Hrvatskoj i u Srbiji. Međutim, ja sam pisala vrlo čitani blog i prestala sam ga pisati jer sam naslutila da će opet krenuti rat između Srba i Hrvata. I krenuo je, drugim sredstvima, ali opet rat. Prestala sam da pišem blog jer mi je to bilo ponavljanje iste priče i pomalo dosadno. Ipak, u posljednje vrijeme toliko pisama primam od mladih ljudi koji žele da ja pišem blog, preklinju i mole. Onda sam ja shvatila da ti moji blogovi ipak nekako pomažu, da li jednoj strani ili drugoj, ili objema, da postoje ljudi koji nijesu ni na jednoj strani. Koji su za mir, međusobno pomažanje i ljudskost. Zaista ne mislim da su Srbi četnici, niti da su Hrvati ustaše. Mislim da su naši političari manipulatori. Zato mi je palo na pamet da počnem ponovo pisati blog, da sam stvarno

Na Cerovićevom predavanju sam shvatila da su muškarci u politici životinje. Ispitivanja su pokazala da muški političari imaju nizak nivo hormona stresa, što znači da nemaju empatije, imaju visok nivo testosterona koji izaziva agresiju. Konačno sam dobila odgovor na pitanje kako neko može gledati patnju svog naroda, poput Miloševića, Hitlera i drugih, a ne puknuti.

Političarima služe kao lutke

Svjedoci smo da u svijetu ima sve više liderki. Između ostalog, primjer je i predsjednica Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović, ali Rudan u tome ne vidi preveliki značaj, jer su prema njenim riječima, žene u politici lutke koje služe muškarcima.

“Mislim da je naša predsjednica loš primjer žene u politici. Ona nema stava, osim u nekim

Hrvatske muškarac ili žena. Mislim da je Grabar-Kitarović muškarac. Generalno žene u politici su, po mom mišljenju, figure koje muškarci šetaju lijevo-desno. Čak i Angela Merkel koja važi kao jedna od najmoćnijih osoba na kugli zemaljskoj, ipak je američka lutka. Svijetom vladaju muškarci, to je jedina istina”, još jednom ističe ona.